

Ilona SLABOVÁ, *Partnerské vztahy v raném novověku ve světle knih svědomí*, České Budějovice 2006 (bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), 78 s.

Posudek oponenta bakalářské práce

Bakalářskou práci na téma partnerských vztahů v raném novověku si Ilona Slabová rozdělila do pěti kapitol. V úvodním a nejobsáhlejším oddíle se zaměřila na instituci manželství, v níž se na základě dosavadní literatury věnovala vzniku manželství, církevním nařízením regulujícím manželský svazek i postavení muže a ženy ve společnosti. Prokázala v ní široký rozhled po domácí i zahraniční literatuře k tématu, přesto se podle mého názoru nedokázala vyvarovat řady apriorních tvrzení, která možná vycházejí z normativních písemností a jež by si, mimo jiné i v konfrontaci se zkoumaným pramenem, zaslouhovala bližší rozvedení (zejména o „tendenčním výkladu Bible“ na s. 21; o poroučejícím a rozkazujícím muži na s. 22; o nezávislosti vdov i o méně závislém postavení ženy v protestantských náboženstvích na s. 23). V následné, opět kompilačně pojaté kapitole Ilona Slabová popsala zasnuby a svatební rituál. Další kapitola již byla věnována teorii soudního procesu a autorce poskytla nezbytnou průpravu pro práci s jednou z mnoha dochovaných knih svědomí. Nenašel jsem přitom v práci odpověď na otázku, jakým způsobem se projednávané případy ocitly před konsistorním soudem.

Samotné jádro bakalářské práce představuje v pořadí pátá kapitola, v níž se Ilona Slabová pokusila interpretovat zápisy o konfliktech partnerského soužití zachované v knize svědomí dolní (?) konzistoře z let 1607 až 1609 obsahující 213 svědeckých výpovědí k 29 projednávaným případům, z nichž se 21 věnovalo porušení manželského slibu, manželským sporům či zrušení sňatku; registrová edice všech 29 projednávaných případů představuje přílohu bakalářské práce. Ještě před tím Ilona Slabová popsala průběh jednání před konzistorním soudem a klasifikovala soudní spory zaznamenané v knize podle sociální struktury autorů svědectví, jejich pohlaví i teritoriálního původu, což jí projednávané kauzy umístilo do měšťanského prostředí. Následně se zabývala jednotlivými konflikty partnerského soužití. Jejich optikou nahlížela na první kontakty budoucích manželů, žádosti ke sňatku, stanovisko rodičů k němu, manželský slib, dobrovolnost vstupu do manželství a na manželské spory, zejména cizoložství a domácí násilí.

Ilona Slabová ve své bakalářské práci prokázala schopnost samostatné práce s pramenem i s literaturou. Domnívám se ale, že by se napříště měla vyvarovat podle mého názoru příliš zo-

becňujících apriorních soudů. Stejně tak výsledný dojem z práce poněkud kazí jazykové nepřesnosti a chyby v citacích. Přesto práci klasifikuji jako ještě výbornou.

Jindřichův Hradec, 26. srpna 2006

PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D., v. r.